

Z Dziejów Prawa

Tom 11 (19), część 1

Aus der Geschichte des Rechts

Band 11 (19), Teil 1

From the History of the Law

Volume 11 (19), Part 1

Prace Naukowe



Uniwersytetu Śląskiego
w Katowicach
nr 3815

Z DZIEJÓW PRAWA

Tom 11 (19)

pod redakcją
Mariana Mikołajczyka,
Wojciecha Organiściaka

Redaktor serii: Prawo
Andrzej Matan

Recenzenci/Reviewers
Piotr Fiedorczyk
Andrzej Gaca
Józef Koredczuk
Marian Malecki

Rada Naukowa/Scientific Board
Prof. Viktor Holubko (Львівський національний університет імені Івана Франка, Lwów, Ukraina)
Prof. Piotr Kolakowski (Akademia Pomorska w Słupsku, Polska)
Prof. Peter Mosný (Trnavská Univerzita, Słowacja)
Prof. Sanita Osipova (Latvijas Universitātē, Ryga, Łotwa)
Prof. Igor Palúš (Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Słowacja)

Komitet Redakcyjny/Editorial Committee
Tomasz Adamczyk
Józef Ciągwa
Andrzej Drogoń
Adam Lityński
Marian Mikolajczyk (przewodniczący/Chairman of the Editorial Committee)
Grzegorz Nancka
Wojciech Organiściak
Anna Stawarska-Rippel
Tomasz Szczygiel (sekretarz redakcji/Secretary of the Editorial Committee)

Informacje o wydawnictwie ciągłym i wcześniejszych tomach
www.zdziejowprawa.pl

Publikacja jest dostępna także w wersji internetowej:

Central and Eastern European Online Library
www.cceol.com

The Central European Journal of Social Sciences and Humanities
www.cejsh.icm.edu.pl

Spis rzeczy

| | |
|--|----|
| Wstęp (<i>Marian Mikołajczyk</i>) | 11 |
|--|----|

Rozprawy i artykuły

| | |
|---|-----|
| ANDRZEJ DROGOŃ: Prawnicy na Górnym Śląsku i ich edukacja w XX w. — do czasu erygowania Uniwersytetu Śląskiego | 15 |
| WOJCIECH ORGANIŚCIAK : Historia nauk historycznoprawnych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach | 51 |
| JOANNA OŻAROWSKA, GRZEGORZ NANCKA: Ze studiów nad prawem rzymskim na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Wspomnienie o profesorze Edwardzie Szymoszku | 61 |
| JACEK BARCIK: Z dziejów nauki prawa międzynarodowego na Uniwersytecie Śląskim | 71 |
| HELENA SZEWCZYK: Professor Tadeusz Zieliński i jego wkład w rozwój nauki prawa pracy. | 87 |
| MAREK LEŚNIAK: Kierunki badań prowadzonych w Katedrze Kryminalistyki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego — historia i aktualność | 99 |
| SŁAWOMIR TKACZ: Professor Józef Nowacki jako pozytywista | 123 |

Miscellanea

| | |
|--|-----|
| STANISŁAWA KALUS: Wspomnienia osobiste o Profesorze Sośniaku. Mistrzu i Twórcy Wydziału Prawa | 137 |
| WOJCIECH POPIOLEK: Śląska szkoła prawa prywatnego międzynarodowego i nie tylko | 143 |
| ALEKSANDER LIPIŃSKI, RYSZARD MIKOSZ: Profesor Antoni Agopszowicz — twórca teoretycznych podstaw systemu prawnego górnictwa | 149 |
| TERESA KUROWSKA: Wspomnienie o Profesorze Walerianie Januszu Pańce — Mistrzu, wybitnym naukowcu, parlamentarzysty, działaczu solidarnościowym | 157 |
| ANNA JAWORSKA-WIELOCH, MICHAŁ KALITOWSKI: Historia Katedry Prawa Karnego i Kryminologii Wydziału Prawa Uniwersytetu Śląskiego | 165 |
| JANUSZ A. STRZĘPKA: Nauka prawa gospodarczego i handlowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w latach 1968—2018 | 195 |
| DOMINIKA BARA, DANUTA GBURSKA: Historia jednego ogrodu — albo o Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego | 237 |

Inhaltsverzeichnis

| | |
|---|----|
| Einleitung (<i>Marian Mikołajczyk</i>) | 11 |
|---|----|

Abhandlungen und Artikel

| | |
|---|-----|
| ANDRZEJ DROGOŃ: Die Juristen in Oberschlesien und deren Bildung im 20.Jh. — bis zur Gründung der Schlesischen Universität . . . | 15 |
| <u>WOJCIECH ORGANIŚCIAK</u> : Die Geschichte rechtsgeschichtlicher Wissenschaften an der Fakultät für Recht und Verwaltung der Schlesischen Universität in Katowice | 51 |
| JOANNA OŻAROWSKA, GRZEGORZ NANCKA: Die Studien zum römischen Recht an der Fakultät für Recht und Verwaltung der Schlesischen Universität. Die Erinnerung an Prof. Edward Szymoszek | 61 |
| JACEK BARCIK: Aus der Geschichte des internationalen Rechtes an der Schlesischen Universität | 71 |
| HELENA SZEWCZYK: Professor Tadeusz Zieliński und dessen Beitrag zur Entwicklung des Arbeitsrechtes | 87 |
| MAREK LEŚNIAK: Die Richtungen der im Lehrstuhl für Kriminalistik an der Fakultät für Recht und Verwaltung der Schlesischen Universität angestellten Forschungen | 99 |
| ŚLAWOMIR TKACZ: Professor Józef Nowacki als ein Positivist | 123 |

Miscellanea

| | |
|---|-----|
| STANISŁAWA KALUS: Eigene Erinnerungen an Professor Sośniak: Meister und Gründer der Rechtsfakultät | 137 |
| WOJCIECH POPIOŁEK: Schlesische Schule des privaten, internationalen u. noch anderen Rechtes | 143 |
| ALEKSANDER LIPÍŃSKI, RYSZARD MIKOSZ: Professor Antoni Agopszowicz — Gründer theoretischer Grundlagen des Rechtssystems der Bergbaukunde | 149 |
| TERESA KUROWSKA: Die Erinnerung an Professor Walerian Janusz Pańko, den Meister, hervorragenden Wissenschaftler, Abgeordneten und „Solidarność“-Aktivisten | 157 |
| ANNA JAWORSKA-WIELOCH, MICHAŁ KALITOWSKI: Die Geschichte des Lehrstuhls für Strafrecht und Kriminologie an der Rechtsfakultät der Schlesischen Universität | 165 |
| JANUSZ A. STRZĘPKA: Wirtschafts- und Handelsrecht an der Fakultät für Recht und Verwaltung der Schlesischen Universität in den Jahren 1968—2018 | 195 |
| DOMINIKA BARA, DANUTA GBURSKA: Die Geschichte eines Gartens — oder zur Bibliothek der Fakultät für Recht und Verwaltung der Schlesischen Universität | 237 |

Table of Contents

| | |
|---|-----------|
| Introduction (<i>Marian Mikołajczyk</i>) | 11 |
|---|-----------|

Dissertations and articles

| | |
|---|------------|
| ANDRZEJ DROGOŃ: Lawyers in Upper Silesia and Their Education in the 20th Century — before the Founding of the University of Silesia | 15 |
| WOJCIECH ORGANIŚCIAK: History of Historical-Legal Studies at the Faculty of Law and Administration at the University of Silesia . . | 51 |
| JOANNA OŻAROWSKA, GRZEGORZ NANCKA: From the Studies on Roman Law at the Faculty of Law and Administration at the University of Silesia. In Memoriam Professor Edward Szymoszek | 61 |
| JACEK BARCIK: From the History of the Study of International Law at the University of Silesia | 71 |
| HELENA SZEWCZYK: Professor Tadeusz Zieliński and His Contribution to the Development of the Study of Labor Law | 87 |
| MAREK LEŚNIAK: Directions of Research Conducted at the Department of Criminalistics, Faculty of Law and Administration, University of Silesia — History and Current Times | 99 |
| SŁAWOMIR TKACZ: Professor Józef Nowacki as a Positivist | 123 |

Miscellanea

| | |
|---|-----|
| STANISŁAWA KALUS: Personal Recollections of Professor Sośniak — Mentor and Creator of The Faculty of Law | 137 |
| WOJCIECH POPIOLEK: Silesian School of Private International Law and More | 143 |
| ALEKSANDER LIPIŃSKI, RYSZARD MIKOSZ: Professor Antoni Agopszowicz — Creator of the Theoretical Foundations of the Legal System of Mining Industry | 149 |
| TERESA KUROWSKA: In Memoriam Professor Walerian Janusz Pańko — Master, Eminent Legal Scholar, Member of Parliament, a Solidarity Activist | 157 |
| ANNA JAWORSKA-WIELOCH, MICHAŁ KALITOWSKI: History of the Department of Criminal Law and Criminology of the Faculty of Law, University of Silesia | 165 |
| JANUSZ A. STRZĘPKA: The Study of Business and Trade Law at the Faculty of Law and Administration of the University of Silesia in the years 1968—2018 | 195 |
| DOMINIKA BARA, DANUTA GBURSKA: History of One Garden — or about the Library of the Faculty of Law and Administration, University of Silesia | 237 |

Wstęp

W roku 1966 istniejące od kilku lat Studium Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Katowicach zostało przekształcone w Filię UJ. W Filii tej powstał katowicki oddział Wydziału Prawa UJ, który następnie, po powstaniu w 1968 r. Uniwersytetu Śląskiego, stał się samodzielnym Wydziałem Prawa i Administracji. Historia Wydziału jest zatem o dwa lata dłuższa niż dzieje Uniwersytetu. Dlatego też 14 czerwca 2016 r. odbyła się uroczysta Konferencja Wydziałowa „Ewolucja nauki i nauczania prawa. 50 lat Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego” z udziałem JM Rektora prof. zw. dr. hab. Wiesława Banysia oraz Dziekana WPiA prof. dr. hab. Czesława Martysza. W konferencji uczestniczyli licznie zgromadzeni goście, absolwenci, a także pracownicy Wydziału. Wygłoszone zostały referaty poświęcone dziejom nauczania prawa na Śląsku, kształtowaniu się katedr WPiA, wybitnym postaciom związanym z Wydziałem. Szczególnie ważną częścią konferencji była dyskusja panelowa, w której wzięli udział najstarsi Profesorowie Wydziału, tworzący jego zręby w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX w. W dyskusji zabierali głos: prof. dr hab. Józef Ciągwa, mgr Danuta Gburska, prof. dr hab. Henryk Goik, prof. dr hab. Stanisława Kalus, prof. dr hab. Adam Lityński, prof. dr hab. Kazimierz Marszał, prof. dr hab. Maksymilian Pazdan, prof. dr hab. Leon Tyszkiewicz. Stan zdrowia nie pozwolił niestety zasiąść w tym gronie prof. dr. hab. Eugeniuszowi Zwierzchowskiemu.

W toku przygotowań do jubileuszowych uroczystości z całą mocą uświadomiliśmy sobie, jak szybko zaciera się pamięć o ludziach i wydarzeniach, wydawałoby się tak nieodległych w czasie. Dlatego chcieliśmy poświęcić wyodrębnioną część jednego z tomów „Z Dziejów Prawa” historii Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Zwróciliśmy się z prośbą do wszyst-

kich pracowników Wydziału o nadsyłanie tekstów związanych z dziejami Wydziału. Nie zakreślaliśmy ściśle ich tematyki, dlatego też — zgodnie z naszymi oczekiwaniami — do redakcyjnej teki wpłynęły opracowania przedstawiające historię poszczególnych katedr, dzieje wydziałowej biblioteki czy też teksty poświęcone związanym z Wydziałem profesorom. Obok opracowań opatrzonych naukowym aparatem pojawiły się bardziej osobiste wspomnienia. Cenne są i jedne, i drugie — wzajemnie się bowiem uzupełniają oraz utrwalają pamięć o naszej wydziałowej historii.

Jesteśmy wdzięczni wszystkim naszym Koleżankom i Kolegom oraz Współpracownikom, którzy odpowiedzieli na nasz apel. Żałujemy też, że zabrakło artykułów przedstawiających rozwój niektórych katedr, mamy jednak nadzieję, że brak ten uda się nadrobić w kolejnych tomach naszego czasopisma.

*W imieniu komitetu redakcyjnego
Marian Mikołajczyk*

Na I stronie okładki zamieszczono zdjęcie budynku Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego. Fot. Agnieszka Sikora. Na IV stronie okładki: odznaka adwokacka (orzeł państwowy w wieńcu z liści dębowych i laurowych), Polska ok. 1924 r., mosiądz — emalia, wym. 60×54 mm, jednostronna — ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Zamościu (MZ/31/M). Fot. Henryk Szkutnik

Redaktor
Katarzyna Więckowska

Korektor
Wojciech Szforz

Łamanie
Bogusław Chruściński

Copyright © 2018
by Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISSN 1898-6986
(wersja drukowana)
ISSN 2353-9879
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 70 + 35 egz. + 25 nadb. Ark. druk. 16,25.
Ark. wyd. 18,5. Papier offset. kl. III, 90 g

Cena 28 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7–9, 71-063 Szczecin